

HUOM! TÄMÄ ON RINNAKKAISTALLENNE

Rinnakkaistallennettu versio voi erota alkuperäisestä julkaistusta sivunumeroiltaan ja ilmeeltään.

Tekijä(t): Varis, Kirsi

Otsikko: Hoitotyön opettajan työelämäjakso terveydenhoitajan, sairaanhoitajan ja kättilön työkentillä

Versio: Kustantajan pdf

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Varis, K. (2024). Hoitotyön opettajan työelämäjakso terveydenhoitajan, sairaanhoitajan ja kättilön työkentillä. Pulssi-portaali 12.1.2024. <https://www.karelia.fi/2024/01/hoitotyon-opettajan-tyoelamajakso-terveydenhoitajan-sairaanhoitajan-ja-katilon-tyokentilla/>

PLEASE NOTE! THIS IS PARALLEL PUBLISHED VERSION / SELF-ARCHIVED VERSION OF THE OF THE ORIGINAL ARTICLE

This is an electronic reprint of the original article.

This version *may* differ from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Varis, Kirsi

Title: Hoitotyön opettajan työelämäjakso terveydenhoitajan, sairaanhoitajan ja kättilön työkentillä

Versio: publisher's pdf

Please cite the original version:

Varis, K. (2024). Hoitotyön opettajan työelämäjakso terveydenhoitajan, sairaanhoitajan ja kättilön työkentillä. Pulssi-portaali 12.1.2024. <https://www.karelia.fi/2024/01/hoitotyon-opettajan-tyoelamajakso-terveydenhoitajan-sairaanhoitajan-ja-katilon-tyokentilla/>

Hoitotyön opettajan työelämäjakso terveydenhoitajan, sairaanhoitajan ja kättilön työkentillä

Olen ollut Kareliassa töissä 10 vuotta. Tulin taloon 2014 ja minusta tuntuu kuin se olisi ollut vasta äsken. Vuosia on kuitenkin kulunut reilusti ja muutokset ovat seuranneet toisiaan. Olen ollut innolla lehtorina kehittämässä omaa osaamistani ja koulusta niin sairaanhoitaja- kuin terveydenhoitajakoulutuksessa kuin Karelian Y-akatemiassa.

Oman työn jatkuva kehittäminen

Ennen Kareliaan tuloani minulla on vankka kliininen työkokemus sairaanhoitajan, kättilön ja terveydenhoitajan työstä. Olen toiminut vuosikausia keskussairaalassa sairaanhoitajana ja kättilönä sekä terveydenhoitajana Liperin terveystieteiden keskuksessa. Myös opettajan työn ohessa olen tehnyt yksittäisiä vuoroja eli keikkaa kättilönä synnytysosastolla. Olen näin halunnut säilyttää ammattitaitoani myös kliinisessä työssä, sillä opetukseeni kuuluu muun muassa seksuaali- ja lisääntymisterveyttä, lasta odottavan perheen terveydenhoitajatyötä sekä varhaista vuorovaikutusta. Kuulun valtakunnalliseen terveydenhoitajaopettajien verkostoon, joka kokoontuu kerran lukukaudessa. Verkostossa jaamme uusinta tietoa terveydenhoitajatyöstä ja -koulutuksesta sekä kuulemme terveydenhoitajakoulutuksen linjauksista eri ammattikorkeakouluissa.

Hakeuduin opettajan työelämäjaksolle, sillä haluan kehittää ja päivittää omaa osaamistani sekä opetusta Kareliassa koko ajan ja verkostoitua eri toimijoiden kanssa. Työelämäjakso jaettiin kahteen osaan vuonna 2023: yksi viikko keväällä ja yksi viikko syksyllä.

Työelämäjakso Siun soten neuvoloissa keväällä 2023

Kevätlukukaudella 2023 olin viikon 23 (5.6–9.6.2023) Pohjois-Karjalan Hyvinvointialueen Siun soten neuvoloissa. Maanantaina aloitin

Outokummun äitiysneuvolasta, josta jatkoin Liperin äitiysneuvolaan seuraavaksi päiväksi. Keskiviikkona olin Suvikadun äitiysneuvolassa ja torstaina Siilaisella ehkäisyneuvolassa. Viikon loppuksi olin päivän ikäneuvolassa Joensuussa.

Äitiysneuvolassa kävi lasta odottavia äitejä ja pariskuntia eri raskauden vaiheissa. Suurin osa oli normaaleja raskauden seurantoja ja kaikki asiat raskaudessa olivat hyvin. Äitiysneuvolan tärkeä tehtävä on seurata raskauden kulkua, osallistua terveystarkastukseen ja valmistaa tulevia vanhempia lapsen syntymään ja vanhemmuuteen. Perheen tilannetta arvioidaan kokonaisvaltaisesti unohtamatta psykososiaalista tukea ja koko perheen hyvinvointia. Neuvolatyössä korostuukin se, että tunnistetaan sikiön tai raskaana olevan terveyttä uhkaavat riskit, että ne voidaan hoitaa äitiysneuvolassa tai erikoissairaanhoidossa. (Tiitinen 2023.)

Äitiysneuvolatyössä korostuu jatkuvuus, että sama terveydenhoitaja saa seurata raskauden kulkua käynnistä toiseen ja rakentaa luottamuksellisen kumppanuussuhteen perheen kanssa. Osa äitiysneuvolan terveydenhoitajista tekee myös ehkäisyneuvolatyötä sekä kohdunkaulan syövän seulontoja ja joukkotarkastuksia äitiysneuvolatyön ohessa. Siilaisen ehkäisyneuvolassa korostuivat seksuaali- ja lisääntymisterveys, kun raskauden ehkäisyasioita suunniteltiin, laitettiin seksitautitestilähetteitä ja keskusteltiin hedelmällisyyden muutoksista eri ikäkausina.

Ehkäisyneuvolasta jatkoin työelämäjaksollani vielä ikäneuvolaan. Ikäneuvolassa tehdään tärkeää työtä ikäihmisten terveyden edistämiseksi. Työ on moninaista ja liikkuvaa myös maakunnan alueella. Erilaisia teemapäiviä, kursseja, luentoja ja yhteistyökuvioita sekä vastaanottoja ja terveystarkastuksia ikäihmisille ja omaishoitajille. Ikäneuvolan toiminnan tavoitteena on hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistäminen sekä sairauksien ja tapaturmien ennaltaehkäiseminen, ongelmien tunnistaminen ja varhainen tuki. (Siun sote 2023.)

Työelämäjakso Siun soten erikoissairaanhoidossa

Syyslukukaudella 2023 olin viikon 49 (4.12-11.12.2023) Pohjois-Karjalan Hyvinvointialueen Siun soten erikoissairaanhoidossa. Maanantaina aloitin työelämäjaksoni naistenkeskuksen äitiyspoliklinikalta, josta jatkoin synnytysosastolle 2C seuraavaksi päiväksi. Vietin myös päivän

naistenkeskuksen osastolla IG sekä naistentautien poliklinikalla. Jatkoisin työelämäjaksoa vielä maanantaina 11.12 lastenkeskuksen Ilmattaressa eli lasten teho-osastolla.

Äitiyspoliklinikalla olin mukana lääkärin vastaanotolla, jossa iso osa kävijöistä oli raskausdiabeetikoita. Jollekin raskaana olevalle aloitettiin diabeteslääkitys suun kautta, toiselle taas insuliini ja sikiön kasvua seurattiin ultraäänellä. Myös kotona otettuja verensokeriarvoja seurattiin. Raskausdiabeetikojen määrä on kasvanut, kun ylipaino on lisääntynyt. Myös päihdeäitejä on hoidossa. Verkostopalaverit, jossa eri ammattilaisia on mukana suunnittelemassa perheen kanssa jatkoasioita ja tarvittavaa tukea, ovat tärkeitä moniammatillisia tapaamisia. Synnytyssalin henkilökunta hoitaa myös Ilmattaren eli lasten teho- ja valvontaosaston puolella perhehuoneessa olevia synnyttäneitä äitejä. Hoito on hyvin perhekeskeistä.

Ilmattaressa eli vastasyntyneiden teho- ja valvontaosastolla olin yhden työpäivän. Ilmattaressa hoidetaan vastasyntyneitä vauvoja ja lapsia, joilla on sairaus, joka vaatii tehostettua sairaalahoitoa esimerkiksi syntymän jälkeen. Päihdeäitien vastasyntyneitä vauvoja on seurattavana ja vieroitushoidossa, jolloin tarvittaessa lapsen oireita hoidetaan morfiinilla. Osastolla oli myös isompia lapsia hoidossa moninaisista syistä. Perheet voivat olla hoidossa mukana ympärivuorokautisesti ja majoittua lapsen kanssa samassa huoneessa.

Naistenkeskuksen osastolla hoidetaan myös naistentautien potilaita sekä lasta odottavia ja synnyttäneitä perheitä. Osastolla aloitti samaan aikaan kanssani juuri valmistuva terveydenhoitaja työnsä ja henkilökunta halusi ottaa kuvan meistä Instagramiin Synnytä Joensuussa -postaukseen (kuva 1). Työ osastolla on monipuolista ja jokainen päivä on erilainen. Seuraavaksi naistentautien poliklinikalla pääsin hormonipoliklinikalle seuraamaan lapsettomuushoitoja. Munasoluja oli kysytetty niiden keräämistä varten hormoneilla. Munasolujen kerääminen ja hedelmöittäminen tapahtuvat keskitetysti yliopistosairaalassa Kuopiossa. Pääsin myös seuraamaan kohdunsuun sähkösilvukahoitoa eli loop-toimenpidettä, jossa kohdunsuun tähytyksessä todettu muutos poistetaan kohdunsuulta. Olin mukana myös syöpäpoliklinikan vastaanotolla.

synnytajoensuussa

Siun sote, Pohjois-Karjalan keskussairaala

suviliimatta ja 478 muuta tykkäävät

synnytajoensuussa Tällä viikolla olemme saaneet osastolle uuden työntekijän, terveydenhoitaja Ellin 💖 Kuvassa myös Karelia AMK:n opettaja Kirsi, joka on kiertänyt tämän viikon Naistenkeskuksen eri yksiköitä osana työelämäjaksoa.

Kuva 1. Artikkelin kirjoittaja juuri työnsä aloittaneen terveydenhoitajan kanssa Naistenkeskuksen osastolla.

Työelämäjakson merkitys opettajan työssä

Molemmat työelämäjaksoni olivat hyvin antoisia. Minulla oli joka päivä nimetty ohjaaja, jonka parina työskentelin työyksikössä. Kaikki ottivat minut ilolla vastaan ja pitivät opettajan työelämäjaksoa tärkeänä. Kävin monia keskusteluja työelämäohjaajieni kanssa ja opin myös uusia asioita, joita käytännön työhön on tullut hiljattain. Koin saaneeni uutta virtaa omaan opetustyöhön oppien taas uusia asioita käytännön työkentiltä.

Opettajakoulutuksen aikana olin vaihdossa Virossa Tarton yliopistossa. Siellä opettajat tekevät puoliksi kliinistä työtä ja puoliksi opetustyötä. Pidän tätä tärkeänä, että pedagogisen osaamisen lisäksi yhteys käytäntöön on jatkuvaa ja kliininen osaaminen on vahvaa. Koulutuksen tulee olla käytäntöä edellä askeleen verran ja koulutuksen tulee pohjautua näyttöön perustuvaan toimintaan (Oikarinen ym. 2018).

Karelian terveydenhoitajakoulutus tekee hyvää yhteistyötä Siun soten terveydenhoitajien, esihenkilöiden ja opiskelijavastaavien kanssa ja säännölliset yhteistyöpalaverit toteutuvat joka kevät ja syksy terveydenhoitajaopettajien kanssa. Olemme myös suunnitelleet ja toteuttaneet yhteistyöparit työelämän edustajien kanssa. Itse opetan äitiyshuoltoa ja seksuaaliterveyttä, joten minulla on yhteistyöparina äitiysneuvolan terveydenhoitaja ja ehkäisyneuvolan terveydenhoitaja. Näin vaihdamme ajatuksia yhdessä puolin ja toisin sekä saamme myös uusimmat Siun soten ohjeistukset ja toimintaohjeet terveydenhoitajakoulutuksen käyttöön. Tämä yhteistyö on hyvin merkityksellistä. Keväällä 2023 kirjoitimme opettajakollegojeni kanssa [yleisönosastokirjoituksen](#) paikalliseen sanomalehti Karjalaiseen, sillä pidimme tärkeänä vastata kirjoitukseen, jossa käsiteltiin synnytystä ja synnytykseen valmistautumisen tärkeyttä.

Työelämäjaksolla kävin keskustelua myös naistenkeskuksen osastonhoitajan kanssa terveydenhoitajaopiskelijoiden opintokäynneistä naistenkeskukseen, sillä ennen koronaa ne toteutuivat normaalisti. Koronan jälkeen opintokäynnin ennalleen palauttaminen on ollut haasteellista. Opintokäynti on ollut tärkeä osa opiskelua, kun terveydenhoitajaopiskelijat ovat päässeet perehtymään äitiyspoliklinikan ja äitiysneuvolan yhteistyöhön sekä nähneet sairaalan tilat eri yksiköissä. Samalla on kirkastunut asiakkaan polku sairaalan puolella paremmin. Myös synnytyssalin näkeminen voi olla ainutkertainen tapahtuma siinä mielessä,

että neuvolan päässä terveydenhoitajana osaa ohjata uusia vanhempia ja heidän mahdollisuuksiaan synnytykseen valmentautumisessa.

Työelämäjaksolla pääsin syventämään osaamistani äitiyshuollon ja terveydenhuollon erilaisille työkentille. Arvostan kovasti siellä tehtävää työtä. Työtä tehdään koko kansan terveyden hyväksi vauvasta vaariin. Terveydenhoitajatyössä ja mielestäni myös kättilötyössä korostuu vahva terveyden edistämisen näkökulma, itsenäinen päätöksentekokyky, asiakkaan osallistaminen ja tukeminen sekä monialainen ja moniammatillinen yhteistyö. Se on kokonaisvaltaista hyvinvointiin vaikuttamista niin yksilö-, yhteisö- kuin yhteiskuntatasollakin, jossa terveyden tasa-arvon lisääminen ja eriarvoisuuden vähentäminen on keskiössä. (Terveydenhoitajaliitto 2023.) Ennaltaehkäisevä työ on taloudellista eikä siitä ei tule säästää.

Lähteet:

Oikarinen A., Heinonen, A-T., Keinänen, A-L, Talus, E., Kyngäs, E. & Tuomisto, S. 2018. Näyttöön perustuvan hoitotyön osaamisen edistäminen koulutuksen avulla. Hoitotyön tutkimussäätiö. Näyttövinkki 5/2018. <https://www.hotus.fi/wp-content/uploads/2019/03/nayttovinkki-2018-5.pdf> Luettu 29.12.2023.

Siun sote. 2023. Ikäneuvola. <https://www.siunsote.fi/ikaneuvola> Luettu 29.12.2023.

Terveydenhoitajaliitto. 2023. Terveydenhoitajan ammatti <https://www.terveydenhoitajaliitto.fi/ammatti-ja-koulutus/terveydenhoitajan-ammatti/> Luettu 29.12.2023.

Tiitinen A. 2023.

Äitiysneuvolaseuranta. <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00186> Luettu 29.12.2023.

Väisänen, I., Varis, K., Liimatta, S. & Parviainen, T. 2023. Palataan perusasioiden äärelle. Sanomalehti Karjalainen.

Artikkelikuva: Rawpixel

Kirjoittaja: Kirsi Varis, lehtori, Karelia-ammattikorkeakoulu